

til Gjenstand for nærmere Overveielse, hvilke Regler der i en eventuel Fattiglov bør gives om Dyretelsen af disse Anstalter, deres Indretning, de Fattiges Pligt til at indtræde i dem og underkaste sig den der herskende Orden, saavel som om Administrationens Stilling og Myndighed overfor samme". Naar dette gøres — og det vistnok med fuld Sandhed — gjældende, ogsaa med Hensyn til Kommunernes Administration af Arbejdsanstalterne, naar disse sætte sig i stor Gjæld for at oprette Anstalter, undertiden med temmelig store Arealer, fordi de tro, at de have den fornødne Arbejds-kraft, medens det nok skal vise sig, naar det kommer til Stykket, at det glipper; naar der mange Steder i Landet vises, for at beholde disse Arbejdsanstalter, en saadan Ubarmhertighed og Streng-hed overfor de Fattige, for at tvinge dem ind i Arbejdsanstalterne, medens der ellers ved en ubetydelig Understøttelse kunde have dem udenfor; naar det mange Steder i Landet ses, at Børn føres ind i Arbejdsanstalterne og der føres sammen med Gamle under Forhold, hvori intet Barn burde komme; naar dette er en afgjort Sag, mod hvilken ingen Modsigelse med Rette kan reises, da er dette den anden Grund, hvorfor jeg har tilladt mig at stille Forespørgselen, thi det hæfter stærkt, fordi, naar Anstalter først ere oprettede hele Landet over, er det for sildre at kunne sige: Nu skulle de nedlægges. I dette Punkt tror jeg ikke, at jeg skal finde stor Modsigelse, men derimod maasse i det tredie Punkt, som er den tredie Grund, hvorfor jeg har stillet Forespørgselen; i denne er det vel sandsynligt, at jeg vil finde større Modsigelse og komme til at staa mere alene her i Thinget. Dette 3die Punkt angaar det almindelige tvungne Fattigvæsens Forhold til det fri Fattigvæsen. Om dette Punkt har den høitærede Indenrigsminister i sin Veiledning for Kommissionen sagt: „Den naturlige Bærer af det fri Fattigvæsen vil udenfor Kjøbenhavn „de Fattiges Kasse“ være, og navnlig tør det forudses, at Bestemmelsen i Lov om Landkommunernes Styrelse m. v. af 6te Juli 1867 § 26 Lit. c, hvorefter der med Amltsraadets Samtykke af vedkommende Sognekommuner kan ydes Bidrag af de Fat-

tiges Kasse, vil være af stor Betydning for det fri Fattigvæsens videre Udvikling.“ Det er min Mening og min Erfaring, at denne Paragraf, hvor den anvendes, vil slaa det fri Fattigvæsen ihjel. At det er en Sag, der daglig viser sig, tror jeg heller ikke kan møde nogen som helst Modsigelse. Loven af 8de Marts 1856 er baseret paa fuldkommen Frihed til at give og fuldkommen Frihed til at uddele; men den nævnte Paragraf i Landkommunal-loven giver Ret til tvungne Bidrag. Og naar man nu paa mange Steder tager ud af, hvad der er lignet paa Beboerne, 3—4—500 Rd. aarlig, og lægger over i de Fattiges Kasse, er det jo aabenbart, at den Karakter, hvormed denne Kasse fra Begyndelsen af var stemplet, falder bort. Jeg kan for mit Vedkommende sige, at det Gaab, jeg dengang havde, at der vilde nu gjøre sig et nyt Princip gjældende i Fattigvæsenet, et Princip, der med Tiden skulde tilintetgjøre det gamle, det Gaab har jeg ikke mere; det er klart, at naar Beboerne skulle give 500 Rd. til de Fattiges Kasse, maa disse Penge naturligvis, da ingen Kommune har dem tilovers, ligesaa paa Beboerne; men deraf følger da ogsaa, at, naar vi, der ville det fri Fattigvæsen vel, komme og bede om de frivillige Gaver, fordi vi sætte alt vort Gaab til, at denne Kasse ad den Vej skal arbejde sig op, saa faa vi det Svar: Nei, det behøves jo ikke, thi vi have jo de 500 Rd, som ere tagne af Kommunens Kasse og overførte i de Fattiges Kasse. Det er, saavidt jeg kan skjønne, et overordentlig sørgeligt og overordentlig farligt Princip, og det hører med til de Grunde, hvorfor jeg har tilladt mig at anmeldte og herved at stille Forespørgsel til den høitærede Indenrigsminister, om den Kommission, der ved kongelig Resolution af 28de Mai 1869 blev nedsat for at tage Ordningen af Fattigvæsenet og dermed i Forbindelse staaende Spørgsmaal under Overveielse, har ført sit Arbejde saavidt, at et Lovudkast om Fattigvæsenet kan ventes forelagt Rigsdagen i næste Sæssion?

Indenrigsministeren: Den ærede Forespørger betonedede under sit Foredrag, at det navnlig var den sidste Del af Forespørgselen,